

D 1/99

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende godkände revisorn A-son.

Av anmälan framgår följande. Ett bolag bedrev försäljning av båtar samt annan verksamhet med anknytning till båtförsäljningen. Under år 1993 delades verksamheten upp mellan detta bolag och ett nybildat bolag. Den fastighet där verksamheten bedrevs fick kvarstå i det ursprungliga bolaget som skulle förvalta denna samt övriga anläggningstillgångar (förvaltningsbolaget) medan det nya bolaget fick överta rörelse och varulager (driftbolaget). Revisor i båda bolagen var A-son.

Med anledning av en akut likviditetskris som uppstod under våren 1994 beviljades bolagen en gemensam, tillfällig bankkredit på 1,1 mkr. Krediten grundades på bolagens reviderade årsbokslut för verksamhetsåret 1993. Under hösten 1994 försattes bolagen i konkurs. Vid konkursutbrottet uppgick bankens fordran till sammanlagt 5,8 mkr.

Enligt boksluten hade bolagens varulager ett värde av 3 mkr. Anmälaren har gjort gällande att det efter konkursutbrottet framkommit att de faktiska varulagren inte motsvarade vad som angivits i årsredovisningarna. Vidare har anmälaren pekat på att A-son inte deltagit vid den fysiska inventeringen av varulagret inför 1993 års bokslut och ifrågasatt om detta är förenligt med god revisionsd.

Enligt förvaltarberättelserna för de båda bolagens konkurser har det inte kunnat klarläggas i vilken mån varulagrets faktiska värde avvikit från motsvarande värde enligt årsbokslutet. Av förvaltarberättelsen avseende det ena bolaget, driftbolaget, framgår att mervärdesskatt för månaderna maj-juni 1993 inte inbetalades förrän den 12 april 1994.

A-son har yttrat sig över anmälan och bland annat anfört följande Det är inte, som anmälaren tycks mena, realistiskt att kräva att en revisor skall vara fysiskt närvarande vid varje inventering. Vid värderingen av varulagret anlätade han därför en redovisningskonsult som för hans räkning deltog i den fysiska inventeringen. Senare utförde redovisningskonsulten även bokslutsarbetet åt de aktuella bolagen. A-son utförde själv den kontrollen att han gick igenom alla varulagerlistor med hänsyn till rörelsetillhörighet och bruttovinst. Efter genomläsning av varulagerlistorna ifrågasatte han värdet av begagnade och egenreparerade motordelar vilket ledde till att företagsledningen ändrade beloppet. Det var av förbiseende som han inte gjorde anmärkning i revisionsberättelsen om att mervärdesskatt inte hade betalats i rätt tid under år 1993. Vid flera tillfällen informerade han dock styrelsen muntligt om hur viktigt det är att i rätt tid betala skatter och avgifter. På hans inrådan skrev styrelsen till skattemyndigheten om sättet för reglering av den uppkomna skatteskulden.

Av handlingarna i ärendet framgår att A-son avgett rena revisionsberättelser såväl för förvaltningsbolaget, avseende räkenskapsåret 1993, som för driftbolaget, avseende räkenskapsåret den 17 maj-31 december 1993.

RN, som även tagit del av A-sons granskningsdokumentation rörande de aktuella bolagen, gör följande bedömning.

Som underlag för sin granskning av varulagren har A-son haft tillgång till de inventeringslistor som upprättats av företrädare för bolagen. Dessutom har A-son erhållit uppgifter från en person som han anlätat för att verifiera varulagrets existens på balansdagen. Denna person har även upprättat boksluten för bolagen och är därmed jävig enligt 10 kap. 4 § första stycket 1 aktiebolagslagen (1975:1385) i dess lydelse för den 1 januari 1999. Av A-sons dokumentation framgår inte att han i tillräcklig omfattning prövat de underlag som han haft tillgång till vid sin revision. Revisorsnämnden finner därför att A-son vid sin revision förlitat sig på uppgifter

av en person som var jävig i revisionsarbetet. Han har därmed åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Enligt 10 kap. 10 § fjärde stycket 4 aktiebolagslagen skall en revisor anmärka i revisionsberättelsen om han funnit att bolaget inte betalat skatter och avgifter i rätt tid. A-son var medveten om att driftbolaget inte hade fullgjort sina skyldigheter vad gällde betalning av mervärdesskatt och han har uppgett till RN att det var av förbiseende som han inte gjorde anmärkning härom i revisionsberättelsen. Vid bokslutet den 31 december 1993 hade driftbolaget en mervärdesskatteskuld på drygt 164 000 kr varav den allra största delen, mer än 155 000 kr, avsåg perioden maj–augusti 1993. Vid en jämförelse med t.ex. storleken av bolagets fakturerade försäljning under verksamhetsåret, 1,2 mkr, måste ifrågavarande skatteskuld anses väsentlig. Genom att trots detta inte göra en anmärkning i revisionsberättelsen har A-son även i detta avseende åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Av god revisorssed följer att en revisor skall dokumentera sitt granskningsarbete. Underlåtenhet att dokumentera på ett riktigt sätt är allvarligt eftersom det omöjliggör en tillförlitlig bedömning av revisionsarbetet i efterhand. RN har som ovan anförts tagit del av A-sons granskningsdokumentation rörande de aktuella bolagen. Härvid har RN kunnat konstatera att dokumentationen är bristfällig. Revisionsanteckningarna är i sin helhet mycket knapphändiga och det går t.ex. inte att med ledning av dessa bedöma vilka granskningsåtgärder som vidtagits beträffande varulagret. Därmed har A-son även när det gäller dokumentationen av granskningsuppdragen åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Sammantaget har A-son i flera avseenden och på ett allvarligt sätt åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Åsa-Pia Järliden, Margit Knutsson, Claes Norberg, Eva-Britt Nordhall och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell och avdelningsdirektören Per Eskilsson, föredragande.